Honden in de Volgermeerpolder
Advies R&D ecologie en dierenwelzijn
CONCEPT:28 oktober 2022
Van: 5.1, 2, e (aangevuld door 5.1, 2, e

Voorstel
Aanpassen van het hondenlosloop-, restrictie- en verbodsgebied in de Volgermeerpolder.

Aanleiding
De Volgermeerpolder is een natuur- en recreatiegebied waar graag de hond wordt uitgelaten. Er is een zeer klein losloopgebied en een groter restrictiegebied waar de hond aan de lijn mag lopen buiten het broedseizoen en verboden is tijdens het broedseizoen. In de praktijk werkt het hondenbeleid hier echter niet goed, met als gevolg dat veel hondeneigenaren zich niet aan de regels houden en honden regelmatig loslopen op plekken waar dit niet de bedoeling is. Ook komt het regelmatig voor dat honden al dan niet aan de lijn tijdens het broedseizoen in het restrictiegebied worden uitgelaten. Hiermee verstoren honden broedende volgens, andere dieren en planten wat leidt tot verstoring van het ecologisch waardevolle gebied.

Eén van de vier principes van de Groenvisie 2020-2050 is: de stad wordt natuurinclusief aangelegd en beheerd. Een van de aspecten van dit principe is dat hondenlosloopgebieden op locaties zijn waar het past om te zorgen dat ecologisch waardevolle gebieden er niet door worden verstoord. In september 2021 is het Kader Hondenlosloopgebieden vastgesteld. Een van de richtlijnen is het betrekken van een stadsecoloog wanneer een losloopgebied en een ecologisch kwetsbaar gebied bij elkaar liggen of overlappen. Hierbij is het advies van de stadsecoloog leidend.

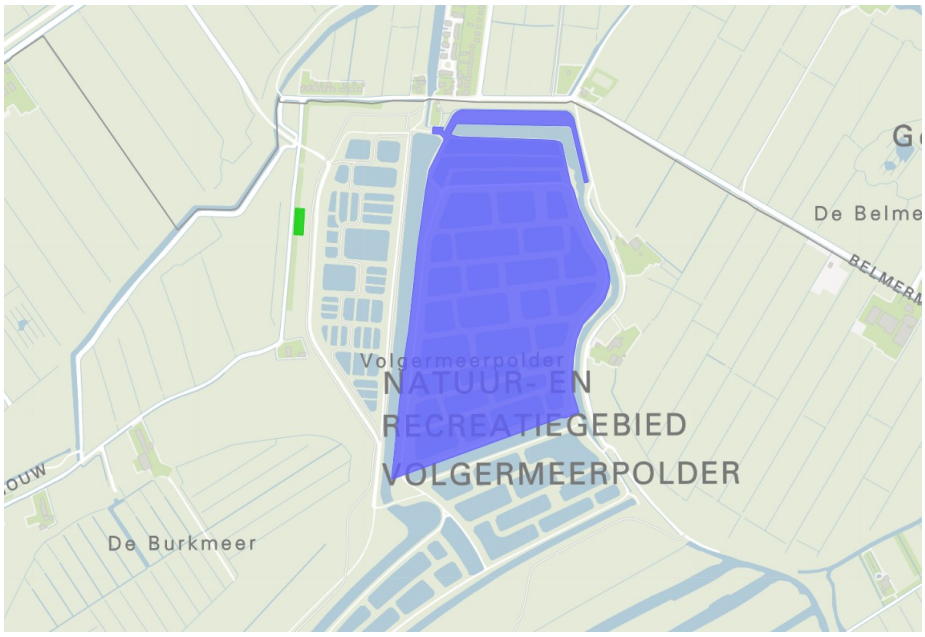
De Volgermeer is in het Concept Beleidskader Hoofdgroenstructuur aangewezen als een van de natuurparken van de stad. Een natuurpark is een wild ogend groot park die voor Amsterdam zeldzame en beschermde planten en dieren bevatten. In de Volgermeerpolder wordt op dit moment de kwetsbare ecologie verstoord door loslopende honden en is het nodig om het hondenbeleid hier te herzien zodat én het losloopgebied beter functioneert én de ecologie minder verstoord wordt.

Bepaalde delen van de Volgermeer zijn ecologisch kwetsbaar terwijl andere gebieden minder kwetsbaar zijn en geschiktere vegetatie hebben voor honden. Met het beter aanwijzen van geschikte gebieden voor loslopende honden en deze ruimte te vergroten, kunnen zowel honden, wilde dieren en bezoekers beter genieten van de Volgermeerpolder.

Huidige situatie
In de Volgermeerpolder is een zeer klein gebied aangewezen als hondenlosloopgebied en een groter gebied aangewezen als restrictiegebied, zie figuur 1. Deze restrictie houdt in dat tijdens het een verbodsgebied is voor honden in het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) en buiten het broedseizoen honden hier aan de lijn moeten.

De afgelopen jaren zijn er meerdere wensen naar voren gekomen om het hondenbeleid in het Volgermeer aan te passen. Sinds het begin is er nauw contact met het Burgerkomitee Volgermeer over de ontwikkelingen van het Volgermeer en

zijn er meerdere gesprekken gevoerd over mogelijkheden rondom een gewenste balans tussen honden en de natuur.

Figuur 1 Huidige situatie van hondenlosloop en restrictiegebied in de Volgermeerpolder op maps.amsterdam.nl/honden. Groen: hondenlosloopgebied. Blauw: restrictiegebied, waarbij het een verbodsgebied is voor honden tussen 15 maart tot 15 juli, en aan de lijn moeten tussen 15 juli en 14 maart. Op de overige locaties geldt een aanlijnplicht.

Overwegingen

1. De Volgermeerpolder is een bijzonder natuurgebied met een grote potentie voor watervogels en rietvogels. De meest kwetsbare gebieden zijn de natte delen bestaande uit watergangen, sawa's en de rietstroken. Het grootste deel daarvan bevindt zich ten oosten van de centrale watergang. Maar ook ten westen van de watergang bevinden zich 16 sawa's (gebied 2);
2. De ecologische potente wordt niet helemaal waargemaakt door verstoring door honden. De verstoring is nog groter omdat hondenbezitters zich vaak niet aan de beperkingen houden. Honden zijn vaak niet aangelijnd en ook komen er honden in het restrictiegebied tijdens het broedseizoen. Vogels worden daardoor opgejaagd en komen niet tot broeden;
3. De Volgermeerpolder voorziet in een duidelijke recreatiebehoefte. Ook voor hondeneigenaren is het een aantrekkelijk gebied. Bij de hondeneigenaren is een duidelijke behoefte aan een aanzienlijk losloopgebied waar honden over een grotere afstand kunnen rennen;
4. Het huidige losloopgebied is klein en onaantrekkelijk en wordt daardoor nauwelijks gebruikt;
5. Daardoor is er geen draagvlak bij hondeneigenaren om hun hond gedurende de wandeling aan de lijn te houden en zich aan andere restricties te houden;
6. Daarnaast zijn er ook veel recreanten zonder honden. Zij worden soms lastig gevallen door loslopende honden. Vogelliefhebbers ergeren zich weer aan de verstoring door honden;

7. Toezicht en handhaving in het gebied is lastig omdat het gebied groot en heel open is;
8. De bepalingen en indeling moeten daarom éénduidig en duidelijk en logisch zijn;
9. We willen zo min mogelijk hekken en borden in het gebied om het open karakter te behouden en vanwege de (onderhouds)kosten.

Scenario's

Dit leidt tot scenario's waarbij:

1. Het losloopgebied flink wordt vergroot om honden de ruimte te geven;
2. De te beschermen gebieden beter worden beschermd;

Hieronder zijn scenario's benoemd waarbij het eerste scenario de maximale ruimte aan de hond geeft en het laatste scenario de maximale bescherming voor de natuur biedt.

Scenario 1 : Vogelparadijs
Het hele gebied ten westen van de centrale watergang dus inclusief de natte delen wordt losloopgebied, het restrictiegebied blijft wat het is.

Scenario 2: Nestuitbreiding
Als scenario 1, maar het restrictiegebied ten oosten van de centrale watergang wordt uitgebreid zodat het geldt voor het hele gebied voorbij de stapstenen;

Scenario 3: hondwest vogeloost
Als scenario 2, maar het gebied wordt het hele jaarrond beschermd (geen honden)

Scenario 4: hondvrij oosten
Honden mogen loslopen in deelgebied 1, maar moeten aan de lijn in deelgebied 2 en zuidpunt.
(waarbij nog de keus gemaakt moet worden of er hekken moeten worden geplaatst en of de dan op de sawadijken komen of langs het fietspad

Scenario 5: Volgelparadijs
Als 4, maar deelgebied 2 is in het broedseizoen afgesloten voor honden

Scenario 5 plus
Als scenario 5, maar het natte gebied ten oosten van de centrale watergang wordt in het broedseizoen geheel ontoegankelijk voor het publiek

	Scenario 1: hondenparadijs	**Scenario 2** nestuitbreiding	**Scenario 3** Hondwest, vogeloost	**Scenario 4** Hondvrij oosten	**Scenario 5:** Vogelparadijs
Geen opvulling: honden aan de lijn (standaard) Groen: losloopgebied Blauw: honden aan de lijn en verboden tijdens broedseizoen Rood: hele jaar voor honden verboden					
natuur	Lichte achteruitgang door uitbreiding losloopgebied en geen compensatie voor natuur	Neutraal: Losloopgebied wordt vergroot. Compensatie door groter beschermd gebied	Gunstig door betere bescherming natuur oostkant	Gunstiger door optimale bescherming Oostkant en aanlijnplicht natte westkant	Gunstigst door optimale bescherming Oostkant en bescherming in broedseizoen natte westkant
Wandelaars (zonder honden)	Meer hondenoverlast door groter losloopgebied	Meer hondenoverlast door groter losloopgebied	Neutraal: meer hondenoverlast westkant. Hondvrije oostkant	Licht positief: groter hondvrij gebied	Licht positief: groter hondvrij gebied
Honden (eigenaren)	Gunstigst: groot losloopgebied	Gunstig. Groot losloopgebied, kleine extra beperking broedseizoen	Neutraal: groot losloopgebied, maar verbod Oostkant	Neutraal: groter losloopgebied maar verbod oostkant	Negatief: groter losloopgebied, maar meer restricties overig gebied
Kosten (hekken en borden)	Nihil (enkele borden)	Nihil (enkele borden)	Nihil (enkele borden)	Extra hekken en borden afscherming losloopgebied	Extra hekken en borden afscherming losloopgebied. Extra

					wandelpad voor hondenliefhebbers om toch rondje te kunnen lopen.
Toezicht & Handhaving	Licht positief: bestaand gedrag wordt gelegitimeerd	Licht positief: bestaand gedrag wordt gelegitimeerd. Indeling logischer	Positief: duidelijk dat honden aan oostkant verboden zijn	Licht positief: bestaand gedrag wordt gelegitimeerd. Indeling logischer	Negatief: 4 verschillende regimes vlak bij elkaar is moeilijk uit te leggen
opmerkingen				Afbakening losloopgebied op sawadijken of aan westkant fietspad (lang hek)	Bij slechte naleving eventueel uit te breiden met een totaal toegangsverbod in het broedseizoen

Advies

Op 7 november 2022 zijn de voor en nadelen van de verschillende scenario's besproken met inbreng van:
…..

In dat overleg is tot een voorkeursscenario besloten waarbij zo veel mogelijk recht is gedaan aan de verschillende belangen van zowel de natuur, de recreanten als de beheerorganisatie.

…..

Dit leidt tot het volgende advies aan het stadsdeel

Wijzig het losloopgebied ….
Wijzig het beschermde gebied …..
Plaats de volgende hekken en borden ……